Jaarverslag 2025 van Stichting Historische Werkgroep de Borcht Baarlo.

We kijken terug op 2025.

Er is veel bekend over onze geschiedenis, maar veel ook niet. Vooral de alledaagse zaken uit het verleden zijn doorgaans onderbelicht gebleven. Logisch misschien, lange tijd ontwikkeld de wereld zich in een min of meer overzichtelijk tempo. Vandaag was het als gisteren en morgen zal het wel zo zijn als vandaag. Overdracht van informatie gebeurde veelal mondeling, de noodzaak om te documenteren was niet bijzonder groot. Zo kon het gebeuren dat wat men niet de moeite van het vertellen waard vond, onopgemerkt in de geschiedenis vervloog. Tegenwoordig is de belangstelling voor deze vervlogen cultuurhistorie groot. De nieuwe tijd waarin we nu leven laat een heel ander ontwikkelingstempo zien dan hiervoor geschetst. Vandaag is het anders dan gisteren en morgen zal niet dezelfde zijn als vandaag. Het besef van deze vluchtigheid ligt aan de basis van de wens om te documenteren, het vastleggen van wat vandaag nog gewoon is, maar voor volgende generaties misschien meer dan dat. [1] Uit deze veronderstelling volgt de doelstelling en het bestaan van de Historische Werkgroep. Doelstellingen die we ook in 2025 energiek hebben opgepakt.

Op alle gebieden met betrekking tot onze doelstellingen is er weer veel gebeurd. Er zijn lezingen gehouden, een sprokkeling is uitgegeven en er is veel werk verzet in het Borchthome tijdens het scannen, benoemen en archiveren van bidprentjes, foto's en meer informatie die van belang is om te bewaren. Het HIP is het gehele jaar bemenst geweest, contacten met de omgeving zijn aangehaald. Samenvattend: 2025 was een inspirerend jaar. In het vervolg van dit jaarverslag kom ik graag terug op de meest in het oog springende onderwerpen.

Onze begunstigers, borchtlieden en abonnees:

Per 31 december 2025 bedroeg:
Het aantal borchtlieden 16
Het aantal begunstigers 78
Het aantal abonnees 88

In 2025 zijn abonnees actief benaderd om hun lidmaatschap te wijzigen naar begunstiger. Dat heeft er toe geleid dat het aantal begunstigers gestegen is van 41 naar 78.

Bestuur/Overleggen:

De leden/begunstigers-vergaderingen zijn gehouden op:

- Op 15 januari werd de nieuwjaarsreceptie gehouden voor begunstigers in de Engelbewaarder.
- 21 mei jaarvergadering en financiële inkijk voor onze begunstigers gehouden op de Berckt.
- Op 14 juni werd een excursie georganiseerd voor onze begunstigers naar De Locht.

[1] Citaat uit het voorwoord uit Sprokkeling 42 geschreven door Giel Keulen in 2008

- Op 19 november korte bijeenkomst voor begunstigers vooraf aan de boekpresentatie.

Het bestuur en de samenstelling:

- Voorzitter: Geert Segers, Secretaris: Frans Zeetsen. Bestuursleden: Twan Beurskens, Ton van Daelen en Henk Nijssen.

Rooster van aftreden 2025-2029 (volgens Huishoudelijk reglement behorend bij de gewijzigde statuten d.d. 12 mei 2022)
Aan het rooster van aftreden is volgens statuut artikel 3 sub 2 voldaan in het bestuursoverleg.

Overleg bestuur:

- 22 januari, 19 maart, 21 mei, 24 september, 12 november.
- Voor elke overleg wordt een agenda opgemaakt en na elk overleg een verslag.

In memoriam Piet Schinck:

Op 28 juli bereikte ons het bericht dat ons oud bestuurslid, mede oprichter, voorzitter, auteur en mede auteur van diverse sprokkelingen, Piet Schinck overleden is. Piet's historische nalatenschap is te talrijk om op te noemen. We willen enkele van zijn werken noemen:
"Het cijnssysteem in de late middeleeuwen". "Baarlo 800 jaar". Anderhalve eeuw Fanfare Gezelschap Baarlo 1852-2002. Recent was Piet nog betrokken bij een op stapel staande publicatie met betrekking tot kasteel De Berckt. Veel van het voorbereidende werk werd al door hem verricht.
Wij zijn Piet dankbaar voor zijn tomeloze inzet en we zullen hem enorm missen.

Het verleden digitaliseren en ontsluiten:

Wij werkten aan het digitaal beschikbaar maken van de vele foto's en vooral het benoemen van deze foto's, de mogelijke locatie en degenen die er op te zien zijn, zodat we ze kunnen archiveren en beschikbaar kunnen stellen aan een ieder.

Wekelijks waren we twee dagdelen actief in ons Borchthome om dit onder meer te verwezenlijken. Daarnaast werd in het Borchthome hard gewerkt om de aanwezige bidprentjes, kopieën van historische akten, kaarten, documenten en boeken, te indexeren, categoriseren en digitaal te ontsluiten. Hierdoor wordt historisch en genealogisch onderzoek met behulp van deze bronnen eenvoudiger. Tegelijkertijd zijn we elke woensdagmorgen van 9 tot 12 uur met leden en een deel van het bestuur aanwezig om kort informeel overleg te voeren.

Het historisch informatiepunt:

De Historische Werkgroep heeft in MFC De Engelbewaarder, de voormalige Baarlose kleuterschool wekelijks een spreekuur. Voor vragen en adviezen omtrent de geschiedenis van Baarlo, genealogische vragen en veel andere zaken, kan eenieder elke zaterdagochtend (behalve tijdens de schoolvakanties) tussen 10 en 12 uur terecht bij het Historisch Informatiepunt (HIP).
Met een bezetting van één aanwezige op toerbeurt, door een zevental vrijwilligers verloopt dit goed. Het HIP werd ook dit jaar weer bemenst door Twan Beurskens, Hans van Erp, Hub Hendriks, Igna Janssen, Jan Wijnhoven en Frans Zeetsen. Als reserve staat Geert Segers genoteerd.
Het aantal bezoeken varieert heel sterk maar het initiatief vergroot onze zichtbaarheid aanzienlijk.

Facebook en onze webpagina:

Wij onderhouden een facebookpagina met meer dan 1100 volgers en een webpagina http://deborcht.baarlo.com waarop frequent artikelen worden geplaatst. De nieuwsbrief “Baarloos Verleden” wordt digitaal onder meer dan 300 geïnteresseerden verspreid.

Lezingen en activiteiten:

Op 15 januari hielden we onze Nieuwjaarsreceptie voor de begunstigers in de Engelbewaarder. Sjaan en Twan hadden een diapresentatie gemaakt en die werd “becommentarieert” onder het genot van een hapje en een drankje. Een bijzonder geslaagde avond waarin iedereen elkaar op een informele wijze kon ontmoeten en de beste wensen kon delen.

Op 26 maart nodigden we Annie Schreuders Derks uit als spreker voor de lezing “Lang zullen we leven”! “Ein laeve Lank in Limburg.” Annie nam ons mee op een reis die vele haltes kent, van geboorte tot overlijden, met aandacht voor religie, kleedgedrag, eet en drinkgewoonten en wooncultuur in Limburg.

Op 16 april organiseerden we een lezing met als onderwerp “De Fuus”. Melkfabriekjes in Noord en Midden- Limburg. De lezing werd met flair en elan in klederdracht van toen gebracht door vrijwilligers van Open Luchtmuseum De Locht. Een lezing die in onze herinnering blijft.

Op 21 mei hielden wij onze “verantwoordingsavond”. Met onze begunstigers werden de jaarrekening en het jaarverslag van het vorige jaar en de begroting voor het volgende jaar besproken. Ton van Daelen leidde ons met een korte lezing vanaf de ontstaansgeschiedenis van de Berckt naar de groep-accommodatie van nu. Op het programma stond ook een rondleiding door het hele complex die verzorgd werd door vrijwilligers van de Berckt. De ontvangst door de familie Nagels was bijzonder gastvrij en werd vergezeld door een heerlijk stuk Limburgse vlaai.

Op 14 juni organiseerde de Historische Werkgroep een excursie naar Openlucht Museum De Locht in Melderslo. Het was een gezellige bijeenkomst waar we een warm welkom werden geheten met Limburgse vlaai, historie en verhalen over het vroegere platte landsleven in Noord-Limburg.

Op 17 september organiseerden we een lezing met als spreker Jan Titulaer en als onderwerp werd gekozen voor "Limburgse Maasschippers van de 16e tot de 19e eeuw". Jan is een bevlogen verteller en in deze lezing blijkt hij een bijzondere interesse en kennis te hebben van deze beroepsgroep in vervlogen tijd.

Op 22 oktober organiseerden we een lezing over de "Wegenbouw in de Napoleontische tijd" met als spreker Guido Corten.
In deze lezing ging Guido dieper in op de vraag: Hoe verliep de ontwikkeling van het wegennet in de periode 1794 – 1814 in het Département de la Meuse Inférieure? Dit Departement Nedermaas omvatte zo ongeveer de huidige Nederlandse en Belgische provincies Limburg. Het was het deel van het huidige Nederland dat het eerst door Frankrijk geannexeerd werd. Een terugblik naar de Napoleontische tijd in Noord en Midden Limburg.

Op 19 november vond de boekpresentatie plaats. Sprokkeling nummer 55 werd gepresenteerd genoemd "Jaarboek 2025" "Baarlose Verhalen".
In deze Sprokkeling komen de volgende twee verhalen uitvoerig aan de orde:
"De klokken van Baarlo" en de "Burgemeesterskwestie uit 1867-1868".
Het eerste exemplaar werd door onze voorzitter Geert Segers overhandigd aan Paul Nagels, stichter van de groepsaccommodatie De Berckt.

Lezingen en activiteiten.

De commissie Lezingen en activiteiten, gevormd door Leo Geerits, Henk Nijssen en Frans Zeetsen kwam in 2025 vijfmaal bijeen. De groep communiceert via een groepsapp op WhatsApp en stimuleert elkaar door nieuwe activiteiten voor te stellen en om deze ten uitvoer te brengen.

Gedurende 2025 heeft een vertegenwoordiging van de HWG deelgenomen aan het gebruikersoverleg van MFC De Engelbewaarder.

Project De Berckt.

- Project de Berckt is een initiatief van de Historische wekgroep in samenwerking met Dhr. Niek Nagels van Groepsaccommodatie de Berckt. Mede door een initiatief van Piet Schinck is het plan opgevat om een boek te schrijven over het verleden en het heden van De Berckt. Het wordt een groot project dat zich over langere tijd uitstrekt. De werkgroep leden zijn vanuit De Berckt uit: Niek Nagels en Emma Sophia Nagels en de HWG: Ton van Daelen (werkgroep leider) Piet Schinck †, Geert Segers en Frans Zeetsen. Inmiddels heeft ook Hannah Schouwenberg zitting genomen in de werkgroep.

- Op 27 feb, 27 maart, 24 april, 22 mei, 19 juni en 6 november vond overleg op het kasteel plaats.

Project De Kiëten.

- Project de “Kiëten” is een initiatief van Marloes en Marieke Görtz. Bij dit project onderzoeken zij de cultuur waarin de Kiëten als jeugdhonk zijn ontstaan en bestaan. Daarbij houden ze interviews met deelnemers aan deze plaatselijk kieëten en ook komen ouders van jongeren uit die tijd aan het woord. Een bijzonder mooi project dat door de historische werkgroep gevolgd en gefaciliteerd wordt. Het ligt in de lijn der verwachting dat Sprokkeling 56 met als onderwerp “de Kiëten in november 2026 gepresenteerd wordt.

Baarloos Verleden

Begunstigers/borchtlid van de Historische Werkgroep de Borcht Baarlo, of abonnee op onze jaarlijkse uitgave de “Sprokkeling” hebben 3 keer het Baarloos verleden ontvangen. ‘Extra’ omdat dit een BV is met meer informatie en dus meer bladzijden.

- BV 63 Pasen 2025
- BV 64 Extra Schutterijen
- BV 65 De Berckt en haar klokken

Vrijwilligers:

- In het Borchthome wordt op twee dagdelen per week door gemiddeld vijf vrijwilligers gewerkt aan het verder categoriseren, digitaliseren en ontsluiten van het documentatiecentrum en het archief. In het archief bevinden zich documenten, boeken, foto’s, bidprentjes, geluids- en videobestanden, posters en kaarten.
- Ton van Daelen, Pieter Hovens, Geert Segers en Peter Sevriens zijn met enthousiasme bezig met Sprokkeling nummer 57 die in 2027 gepresenteerd zal worden.
- Vrijwilligers van HWG de Borcht zijn ook in 2025 betrokken bij het toezicht in het Streekmuseum in Panningen.
- Eén vrijwilliger, Peter Sevriens, heeft zich veelvuldig beziggehouden met transcriberen en vertalen van diverse stukken, ondersteunend aan de activiteiten van de werkgroep.

Werk en overleglocatie:

Door het bestuur werd MFC de Engelbewaarder gekozen als de vaste vergaderlocatie, zowel voor de begunstigersbijeenkomsten, de bestuursvergaderingen, de lezingen en het wekelijkse (zaterdagse) Historisch Informatiepunt (HIP).

Ook in 2025 zijn er veel inspanningen verricht om een nieuwe grotere locatie te verwerven als vervanging voor Borchthome. Het huidige Borchthome is veel te klein, de toegankelijkheid slecht en de ruimte voldoet niet aan de veiligheidseisen. Het onderwerp heeft vaak op de agenda van het bestuursoverleg gestaan. Afspraken met de wethouder werden gemaakt en verzoeken werden meermalen neer gelegd bij diverse potentiële locaties en beheerders. Jammer genoeg heeft dat tot nu toe niet geleid tot een ruimte die voldoet aan de huidige normering voor huisvesting en niet aan onze wensen.

Frans Zeetsen secretaris.

Mei 2026